

EKSAMI TEEMAD 2004/2005

EESTI AJALUGU

1) Eesti ajaloo perioodid, üldiseloostus ja pöörded

Pöörded: Muistne vabadusvõitlus, Liivi sõda, Poola-Rootsi sõjad, Põhjasõda, maailmasõjad ja okupatsioonid. Iseseisvus ja taasiseseisvus.

(Antud teema eeldab, et õpilased teavad, missugused sündmused viisid Eesti ala ühe või teise riigi koosseisu ning milliseid muutusi võimude vahetumine endaga kaasa tõi. Eksamil ei eeldata üksikasjalist sõdade käigu teadmist. Eksaminand peab tundma administratiivse jaotuse muutumist, kirjeldatavate sündmuste/ protsesside ajaloolist tausta, oskama analüüsida kaardil leiduvat teavet.)

2) Eesti 19. sajandi teisest poolest Esimese maailmasõjani

Majanduslik, kultuuriline ja poliitiline areng. Rahvusliku liikumise eeldused, juhid, suunad, tähtsündmused, tulemused.

Venestus.

Ühiskonna poliitiline organiseerumine: peamised poliitilised ideed; 1905. aasta revolutsioon ja selle mõjud.

Eesti ühiskond enne Esimest maailmasõda.

3) Eesti 1944-1992

Poliitiline juhtimine, majandus-, rahvus- ja kultuuripoliitika. Piiride muutmine.

Vägivallapoliitika. Vastupanu režiimile.

Välis-Eesti. Balti küsimus rahvusvahelisel areenil.

Taasiseseisvus.

ÜLDAJALUGU

1) Rahvusvahelised suhted 20. sajandil (1991. aastani)

Suurriikide liidud 20. sajandi algul. Esimese maailmasõja põhjused ja tulemused. Rahvasteliit. Versailles' süsteem ja selle lagunemine. Lepituspoliitika. Müncheni konverents. MRP.

Külm sõda. Marshalli plaan. Kriisid ja kriisikolled külma sõja ajal.

Võidurelvastumine ja desarmeerimine.

Sotsialismileeri lagunemine.

Muutused Euroopa poliitilisel kaardil 20. sajandil.

2) Venemaa / NSV Liit 20. sajandil (1991. aastani)

Venemaa 20. sajandi alguses: poliitiline ja majanduslik olukord. Vene revolutsioonid. Vene impeeriumi lagunemine ja NSV Liidu kujunemine. Nõukogude riigi poliitilise, majandusliku ja ühiskonnaelu iseloomulikud jooned. NSV Liidu lagunemine.

3) Teine maailmasõda 1939-1945

Sõja põhjused. MRP elluviimine: Poola jagamine, Talvesõda, NSV Liidu laienemine.

Nõukogude-Saksa sõja puhkemine. Atlandi harta. Hitleri- vastane koalitsioon.

Murrangulised sündmused: Pearl Harbori, Stalingradi, El-Alameini ja Midway lahingud. Normandia dessant.

Saksamaa ja Jaapani kapituleerumine. Sõja tulemused.

Balti riikide rahvaste valikud Teises maailmasõjas.